

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 23.08.2000, sp. zn. 1 To 66/2000

Číslo: 39/2001

Právní věta:

Je závažnou vadou přípravného řízení odůvodňující vrácení věci státnímu zástupci k došetření podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř., jestliže sdělení obvinění, resp. záznam o něm, neobsahuje nezbytné náležitosti vyžadované ustanovením § 160 odst. 1, větou třetí, tr. ř. Formulace účastenství ve formě pomoci ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák, pouze slovy "účastnil se trestné činnosti" dalšího pachatele, přičemž dále je obsažen výlučně popis skutku tohoto dalšího pachatele, nevyhovuje požadavku konkretizace skutku (jeho popisu) ve sdělení obvinění.

Soud: Vrchní soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 23.08.2000

Spisová značka: 1 To 66/2000

Číslo rozhodnutí: 39

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Sdělení obvinění

Předpisy: 141/1961 Sb. § 160 odst. 1
§ 188 odst. 1 písm. e

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Olomouci zrušil k stížnosti obviněného Ing. E. L. usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 8. 2000 sp. zn. 48 T 7/2000, jímž bylo rozhodováno o jeho vazbě, jakož i o vazbě obviněného V.F., oba obviněné propustil z vazby na svobodu, a dále zamítl stížnost státního zástupce proti výroku o vrácení věci k došetření.

Z odůvodnění:

Napadeným usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2000 sp. zn. 48 T 7/ 2000 bylo rozhodnuto v trestní věci obviněných 1/ Ing. O. Ž., 2/ Ing. E. L. a 3/ V. F. stíhaných obžalobou krajského státního zástupce v Brně ze dne 27. 3. 2000 sp. zn. 1 KZv 2/99, pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1. 4 tr. zák. tak, že se podle § 188 odst. 1 tr. ř trestní věc vrací státnímu zástupci k došetření, podle § 192 tr. ř. se obvinění Ing. O. Ž., Ing. E. L. a V. F. ponechávají ve vazbě, podle § 72 odst. 2 tr. ř. se žádost obviněného Ing. E. L. o propuštění z vazby na svobodu zamítá a podle § 73 odst. 1 písm. b) tr. ř a contrario se nepřijímá písemný slib obviněného.

Krajský soud odůvodnil vrácení věci státnímu zástupci k došetření tím, že přípravné řízení trpí závažnými vadami a bude nezbytné doplnit dokazování za účelem objasnění základních skutečností důležitých pro rozhodnutí. Je poukazováno na to, že usnesením krajského státního zástupce v Brně ze dne 22. 3. 2000 sp, zn. 1 KZv 2/99 bylo podle § 23 odst. 1 tr. ř, rozhodnuto o vyloučení trestní věci obviněného JUDr. J.D. k samostatnému projednání. Z obsahu spisu vyplývá, že tento obviněný je stíhán pro pomoc k trestnému činu zpronevěry podle § 10 odst. 1 písm. c) a § 248 odst. 1, 4 tr. zák., přičemž tento obviněný se ve své výpovědi vyjadřuje k důležitým skutečnostem uvedené trestné činnosti obviněných Ing. Ž., Ing. L. a F. Vyloučením trestní věci obviněného JUDr. D. ze společného řízení by se podle názoru krajského soudu výpověď tohoto obviněného stala procesně neupotřebitelnou. Podle názoru krajského soudu bude proto nutné spojit trestní věc obviněného JUDr. D. opět ke společnému řízení s trestní věcí zbývajících spoluobviněných. V průběhu dalšího řízení bude rovněž potřebné vyslechnout informované zástupce společnosti S. se sídlem v B., spol. s r.o., popř. jejího likvidátora, k okolnostem, zda JUDr. D. skutečně jednal nebo nejednal jménem společnosti S., a k původu a důvodu plné moci ze dne 1 .12. 1997, kterou společnost S. zmocnila obviněného JUDr. D. k zastupování ve věcech smlouvy o dílo č. X. Dále podle požadavku soudu prvního stupně bude nezbytné vyžádat a připojit spis Krajského obchodního soudu v Brně sp. zn. 10 Cm 129/98, popř. zjistit stav řízení v této obchodní věci v souvislosti s tím, zda B. k. podaly jako žalobce proti žalovanému S. žalobu o neplatnost právního úkonu (uznání dluhu Ing. L. V). Rovněž bude nezbytné řádným způsobem požádat o právní pomoc v Lichtenštejnsku podle požadavku právní služby vlády ve V. ze dne 22. 2. 2000, a to za účelem zjištění, zda obviněný Ing. L. se počátkem ledna 1999 skutečně zdržoval ve V., po jakou dobu a zda uložil valuty získané uvedenou trestnou činností v některé z tamních bank. Tento požadavek soudu nalézacího je činěn proto, že v přípravném řízení bylo při žádosti o právní pomoc nedůsledně postupováno a tyto skutečnosti zjištěny nebyly, čímž nebyla objasněna ani důležitá otázka, kde se nacházejí finanční prostředky v hodnotě 10 mil. Kč.

Výrok o ponechání obviněných Ing. O. Ž., Ing. E. L. a V. F. ve vazbě odůvodnil krajský soud tím, že u obviněných jsou nadále dovozovány důvody vazby tak, jak vyplývá z obsahu spisu, přičemž ve věci bude nezbytné vyslechnout další svědky a doplnit dokazování a z této skutečnosti je zřejmé, že obviněný Ing. L. (setrvává ve vazbě z důvodů uvedených v § 67 odst. 1 písm. a/, b/ tr. ř.) by mohl ovlivňovat ve svůj prospěch objektivnost provedení těchto důkazů. Proto v jeho případě je nadále shledáván koluzní důvod vazby.

Výroky, jimiž byla zamítnuta žádost obviněného Ing. E. L. o propuštění z vazby na svobodu a nebyl přijat písemný slib tohoto obviněného, odůvodnil krajský soud tím, že vazební důvody podle § 67 odst. 1 písm. a), b) tr. ř. u obviněného Ing. E. L. jsou dány v takové intenzitě, že nelze rozhodnout o jeho propuštění z vazby. Nelze rovněž přehlédnout skutečnost, že dosud shromážděnými důkazy bylo prokázáno, že se stal skutek, pro který je obviněný stíhán, přičemž pro tento skutek mu bylo řádně sděleno obvinění, a že není stíhán z nezákonných důvodů. Písemný slib obviněného nebyl přijat, protože v jeho případě nedošlo ke zrušení důvodu tzv. koluzní vazby, v důsledku čehož trestní řád neumožňuje, aby písemný slib obviněného byl přijat.

Ve lhůtě upravené ustanovením § 143 odst. 1 tr. ř. napadl opravným prostředkem usnesení krajského soudu jednak státní zástupce, a to pouze výrok podle § 188 odst. 1 písm. c) tr. ř., jednak obviněný Ing. E. L. vlastnoručně sepsanými podáními proti výroku podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. a proti výrokům, jimiž bylo rozhodováno o jeho vazbě.

Stěžovatel z důvodů ve stížnosti podrobně rozvedených má zato, že postavení všech tří obviněných před soud je plně odůvodněno, neboť obsáhlým vyšetřováním bylo postupováno podle § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a celá trestná činnost obviněných byla dostatečným způsobem objasněna. Proto státní zástupce navrhl, aby vrchní soud napadené usnesení zrušil podle § 149 odst. 1 písm. b) tr. ř. a věc přikázal soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Opravný prostředek Ing. E. L. směřuje jak do výroku o vrácení věci státnímu zástupci k došetření, tak i do výroků o vazbě. Stěžovatel namítá, že trestní stíhání proti jeho osobě je od počátku vedeno nezákonným způsobem, když mu nebylo řádným způsobem sděleno obvinění. Popis skutku ve sděleném obvinění považuje Ing. L. za nedostatečný a je v rozporu s trestním řádem. Tato skutečnost rovněž znamená, že je nezákonným způsobem držen ve vazbě, přičemž je silně omezován koluzním důvodem vazby. Z těchto důvodů proto navrhl, aby trestní stíhání jeho osoby bylo zrušeno a byl z vazby propuštěn na svobodu.

Z podnětu stížností podaných státním zástupcem a obviněným Ing. E. L. Vrchní soud v Olomouci podle § 147 odst. 1. 2 tr. ř. přezkoumal správnost výroků napadeného usnesení a řízení předcházející jeho vydání, přičemž dospěl k následujícím závěrům: Napadené usnesení bylo vydáno v řízení, v němž krajský soud respektoval postup upravený trestním řádem. Zákonným důvodem pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření je buď odstranění závažných vad přípravného řízení, či potřeba objasnění základních skutečností důležitých pro rozhodnutí (důvod v napadeném usnesení uplatněný). Z tohoto pohledu přistupoval také stížnostní soud k hodnocení důvodnosti podaných opravných prostředků, a to na podkladě zjištění, která učinil z obsahu spisu. Vrchní soud konstatuje, že krajský soud nepochybil, pokud věc vrátil státnímu zástupci k došetření, avšak důvody, pro něž se tak stalo, spatřuje stížnostní soud ve zcela jiné skutečnosti, než které uvádí soud prvního stupně v odůvodnění napadeného usnesení.

Z obsahu trestního spisu vrchní soud zjistil, že krajský státní zástupce v Brně pod sp. zn. 1 KZv 2/99 dne 28. 3. 2000 podal u Krajského soudu v Brně obžalobu na obviněné Ing. O. Ž., Ing. E. L. a V. F. pro skutek spočívající v tom, že po vzájemné schůzce a předchozí ústní dohodě v kanceláři obviněného Ing. E. L. v B. dne 26. 12. 1998 o odcizení peněz v částce 30 000 000 Kč z dispozice společnosti B., která se na podkladě smlouvy o sdružení spojila s B. k., kdy mimo jiné došlo i ke sdružení finti očních prostředků pro budoucí společné podnikání, kterého se zúčastnili všichni obvinění, převedl obviněný Ing. O. Ž. dne 29. 12. 1998 svěřené finanční prostředky ve výši 30 000 000 Kč z bankovního účtu vedeného u banky K. se sídlem v B., čísla Y společnosti B. na směnečná depozitum, vystavené stejným bankovním ústavem pod číslem Z, které následně prodal Ing. I. S. za cizí měnu odpovídající částce 30 000 000 Kč, přičemž tohoto kupujícího zajistil obviněný V. F., poté Ing. I. S. tuto směnku zobchodoval dne 5. 1. 1999 za částku 30 049 088 Kč, když převzatou cizí měnu obviněný V. F. společně s obviněným Ing. E. L. převezli do B., kde obviněný Ing. E. L. převzal a následně odvezl část valu (představující hodnotu kolem 10 000 000 Kč a zbytek peněz obviněný V. F. uschoval a později vydal policejním orgánům, čímž na majetku B. k, způsobili škodu ve výši 30 000 000 Kč.

Uvedeným jednáním se všichni obvinění měli dopustit trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 4 tr. zák., jako spolupachatelé podle § 9 odst. 2 tr. zák., když si podle právní věty присvojili cizí věc, která byla svěřena obviněnému Ing. O. Ž., a způsobili tak na cizím majetku škodu velkého rozsahu.

Protože při předběžném projednání obžaloby soud zkoumá, zda přípravné řízení bylo provedeno dle zákona (§ 186 odst. 1 písm. e/ tr. ř.), a protože v tomto směru výhrady uplatnil obviněný Ing. L., zaměřil stížnostní soud pozornost na tuto otázku. Zásada obžalovací (§ 2 odst. 8 tr. ř.) se týká především řízení před soudem, podstatně však ovlivňuje i přípravné řízení. Z její konkretizace obsažené v § 176 odst. 2 tr. ř. vyplývá, že obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo sděleno obvinění. Sdělením obvinění je určen předmět trestního řízení. Sdělení obvinění (resp. záznam o něm), jímž se zahajuje trestní stíhání, musí obsahovat popis skutku tak, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován, a důvody, pro něž je obviněný stíhán (§ 160 odst. 1 tr. ř.). Protože obviněný Ing. L. opakovaně namítal, že mu nebylo řádně sděleno obvinění, zkoumal stížnostní soud dodržení zásady obžalovací v uvedené věci. Provedl porovnání skutku, jak jej vymezila obžaloba, se skutkem popsáním ve sdělení obvinění a učinil následující zjištění:

Z obsahu spisu je zřejmé, že dne 8. 1. 1999 došlo ke sdělení obvinění Ing. O. Ž. pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 4 tr. zák., který měl jmenovaný spáchat tím, že dne 29. 12. 1998 v B. v budově banky K. převedl finanční prostředky ve výši 30 000 000 Kč sdružení C. se sídlem v B. uložené na bankovním účtu společnosti B. se sídlem v B. v bance K., číslo účtu X, a to formou příkazu bance k převodu uvedené finanční hotovosti na směnečné depozitum splatné v době od 5. 1. 1999 do 6. 1. 1999 u banky K., a následně měl bankovní doklad, a to konkrétně směnku na řad firmy B. vystavenou bankou K. v B., číslo směnky Y, prodat Ing. I. S. a tímto jednáním měl způsobit škodu ve výši 30 000 000 Kč poškozenému B. k., který uvedené prostředky do sdružení C. vložil; uvedené shora popsané trestné činnosti se dopustil i přes skutečnost, že finanční prostředky jsou majetkem firmy B. k., což bezpečně věděl.

Ke sdělení obvinění V. F. došlo dne 9. 1. 1999. Jeho trestní stíhání bylo zahájeno pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, odst. 4 tr. zák. formou účastenství podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák., neboť (podle skutkového vymezení ve sdělení obvinění založeném ve spise) se účastnil trestné činnosti obviněného Ing. O. Ž., kdy jmenovaný dne 29. 12. 1998 v B. v budově banky K. se sídlem v B. převedl finanční prostředky ve výši 30 000 000 Kč sdružení C. se sídlem v B. uložené na bankovním účtu společnosti B. v bance K. se sídlem v B. (číslo účtu X), a to formou příkazu bance k převodu uvedené finanční hotovosti na směnečné depozitum splatné v době od 5. 1. 1999 do 6. 1. 1999 u banky K. se sídlem v B., a následně tento bankovní doklad, a to konkrétně směnku na řad společnosti B. vystavenou bankou K. se sídlem v B., číslo směnky Y, prodal Ing. I. S. Tímto jednáním způsobil škodu ve výši 30 000 000 Kč poškozenému B. k., který do sdružení C. uvedené finanční prostředky vložil. Této trestné činnosti se dopustil i přes skutečnost, že bezpečně věděl, že tyto finanční prostředky jsou v majetku společnosti B. k. se sídlem v B.

Trestní stíhání Ing. E. L. bylo zahájeno rovněž dne 9. 1. 1999 pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 4 tr. zák. formou účastenství podle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Podle skutkového vyjádření obsaženého ve sdělení obvinění se trestné činnosti dopustil tím, že se účastnil trestné činnosti obviněného Ing. O. Ž., kdy jmenovaný dne 29. 12. 1998 v B. v budově banky K. převedl finanční prostředky ve výši 30 000 000 Kč sdružení C. se sídlem v B. uložené na bankovním účtu společnosti B. v bance K. se sídlem v B. (číslo účtu X), a to formou příkazu bance k převodu uvedené finanční hotovosti na směnečné depozitum splatné v době od 5. 1. 1999 do 6. 1. 1999 u banky K., a následně tento bankovní doklad, a to konkrétně směnku na řad společnosti B. vystavenou bankou K., číslo směnky Y, prodal Ing. I. S. Tímto svým jednáním způsobil škodu ve výši 30 000 000 Kč poškozenému B. k., který do sdružení C. uvedené finanční prostředky vložil. Této trestné činnosti se dopustil i přes skutečnost, že bezpečně věděl, že tyto finanční prostředky jsou v majetku společnosti B. k.

Podle názoru vrchního soudu dosavadní řízení trpí od samého počátku závažnými vadami, na které nebylo státním zástupcem ve smyslu § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. včas reagováno, což nakonec vyústilo v neodůvodněný postup státního zástupce podle § 176 odst. 1 tr. ř. (podání obžaloby) na obviněné Ing. L. a F. Pochybení orgánů přípravného řízení je spatřováno v tom, že oběma uvedeným obviněným nebylo podle § 10 odst. 1 tr. ř. zákonným způsobem sděleno obvinění.

Podmínkou vedení trestního stíhání proti určité osobě, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, je sdělení obvinění podle § 160 odst. 1 tr. ř. Podle tohoto citovaného ustanovení trestního řádu (věta druhá) musí záznam obsahovat popis skutku tak, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován, a důvody, pro něž je obviněný stíhán.

Z vymezení obsaženého ve sdělení obvinění Ing. E. L. a V. F. je zřejmé, že vyšetřovatel dospěl k názoru, že je dostatečně odůvodněn závěr, že oba obvinění měli být účastníky na trestném činu v podobě pomoci ve smyslu § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák. Podle nauky trestního práva se pomocí k trestnému činu rozumí úmyslná podpora pachatele hlavního, individuálně určeného trestného vinu,

poskytnutá před nebo při spáchání trestné činnosti, přičemž pomoc musí být příčinou usnadnění hlavní trestné činnosti.

Při posuzování otázky důvodnosti podání obžaloby státním zástupcem bylo třeba zkoumat, zda tato je důvodně podána ve vztahu ke všem obviněným. Zatímco v případě obviněného Ing. O. Ž. – pro konkrétnost popisu skutku ve sdělení jeho osobě – pochybnosti tohoto druhu nevznikly, v případě obviněných Ing. E. L. a V. F. byla shledána situace odlišná. Stížnostní soud se musel v první řadě zabývat tím, zda trestní stíhání těchto osob bylo řádně zahájeno, tj. zda v záznamech o sdělení obvinění je dostatečný zákonný podklad pro vedení trestního stíhání obviněných Ing. E. L. a V. F. Protože trestní stíhání těchto osob bylo zahájeno pro pomoc k trestnímu činu, která jako jedna z forem účastenství v užším smyslu je ustanovením § 89 odst. 1 tr. zák. prohlášena za trestný čin, bylo nezbytně zkoumat, zda tento trestný čin je rovněž (podle požadavků § 160 odst. 1 tr. ř.) dostatečně specifikován ve složce skutkové v záznamu o sdělení obvinění, tj. zda po stránce skutkové vůbec vykazuje znaky trestné součinnosti, jak trestní zákon předpokládá.

Stížnostní soud po přezkoumání spisového materiálu dospěl k závěru, že v záznamech o sdělení obvinění Ing. E. L. a V. F. chybí popis podstatných skutečností, tj. popis jejich konkrétního jednání, aby popsán skutek nemohl být zaměněn s jiným. Vyjádření podílu obou obviněných na trestné činnosti poraz formulací, že „... se účastni-li na trestné činnosti obviněného Ing. O. Ž. ...“, je natolik vágní a nekonkrétní, že ani z hlediska jednání, ani z hlediska následku nelze podřadit takto popsáná jednání obou obviněných pod odpovídající ustanovení trestního zákona. Z hlediska požadavku zákona při tomto vymezení jednání obviněných vůbec nelze přezkoumat otázku dodržení obžalovací zásady při podání obžaloby, neboť otázku totožnosti skutku nelze přezkoumat ani v části jednání, ani v části následku. Přitom podle nauky i soudní praxe se za skutek *de iure* považují všechny ty projevy vůle pachatele navenek, které jsou příčinou následku významného z hlediska trestního práva, pokud jsou zahrnuty zaviněním. Strukturu skutku takto tvoří jednání a jím zapříčiněný následek, obojí trestněprávně relevantní. Totožnost skutku (podmínka zásady obžalovací) bude zachována, bude-li buď a) úplná shoda alespoň v jednání při rozdílném následku, nebo b) úplná shoda alespoň v následku při rozdílném jednání, anebo c) budou-li jednání nebo následek (anebo obojí) alespoň částečně shodné, přičemž shoda musí být v podstatných okolnostech, jimiž se rozumí zejména skutkové okolnosti charakterizující jednání nebo následek z hlediska právní kvalifikace, která přichází v úvahu. Z hlediska jednání je popis obsažený ve sdělení obvinění „... účastnil se ...“ tak nekonkrétní, že si pod ním lze představit nejen formu spolupachatelství (§ 9 odst. 2 tr. zák.) a všechny formy účastenství v užším smyslu (§ 10 odst. 1 písm. a/, b/, c/ tr. zák.), ale i některé formy další trestné činnosti, např. spolčení či srocení (§ 7 odst. 1 tr. zák.), event. i některé formy trestné součinnosti (hlava III, oddíl pátý zvláštní části tr. zák.). Následek, který měli obvinění Ing. E. L. a V. F. svým jednáním způsobit, ve vyhotovených záznamech o sdělení obvinění již popsán není vůbec. Přitom i následek se u jednotlivých forem trestné součinnosti podstatně odlišuje (např. u spolupachatel jejím následek popsáný ve skutkové podstatě daného trestného činu, v případě návodce vyvolání rozhodnutí u hlavního pachatele spáchat trestný čin, v případě pomocníka vznik podmínek umožňujících snadnější spáchání trestného činu, atd.). Záznam o sdělení obvinění vyhotovený vyšetřovatelem Policie České republiky oběma obviněným je v rozporu s ustanovením § 2 odst. 1 tr. ř., podle kterého nikdo nemůže být stíhán jako obviněný jinak, než ze zákonných důvodů, a způsobem, který stanoví tento zákon. Mělo-li být zákonným způsobem vedeno trestní stíhání obviněných Ing. E. L. a V. F. pro pomoc k trestnému činu zpronevěry podle § 10 odst. 1 písm. c) a § 248 odst. 1, 4 tr. zák., měla být v záznamu o sdělení obvinění uvedena nejen subjektivní stránka protiprávního jednání Ing. E. L. a V. F. (vymezení toho, v čem měla spočívat úmyslná podpora hlavního pachatele – obviněného Ing. Ž.), ale též i objektivní stránka (tj. vymezení konkrétního jednání každého z těchto obviněných, kterým měli přispět k usnadnění hlavní trestné činnosti, a konkrétního následku). Z výše uvedených záznamů o sdělení obvinění je zřejmé, že vyšetřovatel Policie České republiky ve sdělení obvinění zcela pominul jak subjektivní stránku (popis zavinění

obou obviněných), tak i stránku objektivní (popis jejich jednání a vzniklého následku), když ve vztahu k těmto obviněným osobám neuvedl žádné skutkové okolnosti. Stížnostní soud proto zastává názor, že v záznamech o sdělení obvinění Ing. E. L. a V. F. chybějí podstatná náležitosti, a nelze je tudíž považovat za právně relevantní akty, které by zakládaly účinky předpokládané v ustanovení § 160 odst. 1 tr. ř. (zahájení trestního stíhání). Z této skutečnosti také vyplývá závěr, že důkazy opatřené v dané věci po datu 9. 1. 1999 (tj. po „sdělení“ obvinění Ing. E. L. a V. F.) jsou procesně neúčinné a celé přípravné řízení ve vztahu k těmto obviněným bude nezbytné provést znovu. Obdobně důsledky je třeba vztáhnout na výpovědi těchto obviněných, pokud by z nich měly být čerpány poznatky ve vztahu k obviněnému Ing. Ž. Neobstojí proto námitka státního zástupce, že trestná činnost obviněných byla dostatečným a procesně účinným způsobem dokladována u že postavení obviněných před soud je plně odůvodněno. Vrchní soud má zato, že státní zástupce podal obžalobu v rozporu nejen s ustanovením § 176 odst. 1 tr. ř., nebo(výsledky vyšetřování ve vztahu k oběma obviněným dostatečně neodůvodňují jejich postavení před soud, ale i v rozporu s ustanovením § 176 odst. 2, větou první, tr. ř., neboť obžaloba ve vztahu k obviněným Ing. L. a V. F. nebyla podána pro skutek, pro který jim bylo sděleno obvinění podle § 160 odst. 1 tr. ř., čímž došlo k porušení zásady obžalovací. Skutek vymezený v obžalobě státního zástupce pak (nelze-li pro výše vytýkané nedostatky záznamu o sdělení obvinění dovozovat ani částečnou totožnost skutku) nepřipustně rozšířil podmínky pro vyvození jejich případné trestní odpovědnosti. Již v této fázi řízení nad rámec doposud uvedeného považuje stížnostní soud za nezbytné rovněž zdůraznit, že ani užitá právní kvalifikace činu v podané obžalobě a její zdůvodnění stěžovatelem nejsou dostatečně přiléhavé. Již samotné užití právní věty vyjadřující pojmenování všech zákonných znaků trestného činu, nepřihlíží k ustanovení § 90 odst. 1 tr. zák. vymezujícímu trestné činy s omezeným okruhem pachatelů, za který nepochybně lze považovat trestný čin zpronevěry podle § 248 tr. zák., kdy k naplnění zákonných znaků tohoto trestného činu je vyžadována u pachatelů, popř. spolupachatelů zvláštní vlastnost (vázaná na svěřením věci), která však u obviněných Ing. E. L. a V. F. není dána. I tuto skutečnost bude nezbytně uvážit v průběhu dalšího řízení.

Zbývá dodat, že otázka řádného sdělení obvinění má podstatný význam i pro realizaci práva obviněného na obhajobu, neboť neví-li obviněný, co a v jakém rozsahu je mu kladeno za vinu, nemůže odpovídajícím způsobem v celém rozsahu realizovat svá oprávnění uvedená v ustanovení § 33 odst. 1 tr. ř. („... uvádět skutečnosti a důkazy sloužící k jeho obhajobě ...“).

Jelikož z výše uvedených důvodů (nedostatky zákonného podkladu pro vedení trestního stíhání proti obviněným Ing. E. L. a V. F.) nebyla stížnost státního zástupce podaná proti rozhodnutí krajského soudu podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. ř. shledána důvodnou, byla podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta. Rozsahem výše vymezené vady přípravného řízení je současně vymezen i okruh úkolů, jež budou muset orgány přípravného řízení provést, pokud budou chtít na obviněná podat novou obžalobu.

Zabýval-li se vrchní soud z podnětu opravného prostředku obviněného Ing. E. L. výroky, které se týkají rozhodnutí o vazbě obviněného, musel dospět k závěru, že v tomto směru je rozhodnutí krajského soudu nesprávné. Již výše bylo uvedeno, že ve sdělení obvinění jmenovanému nejsou uvedeny podstatné náležitosti, což znamená, že učiněný záznam o sdělení obvinění nelze považovat za zákonné sdělení obvinění ve smyslu § 160 odst. 1 tr. ř. Za této situace bylo podle názoru vrchního soudu usnesení o vzetí do vazby vydáno v rozporu se zákonem, který stanoví, že do vazby lze vzít pouze osobu, které je sděleno obvinění (§ 68 tr. ř.). V posuzovaném případě tak došlo k porušení Listiny základních práv a svobod v článku 8 odst. 2, podle něhož nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Napadeným usnesením krajského soudu došlo tedy k rozhodnutí o dalším trvání vazby obviněného, aniž by byla splněna zákonná podmínka sdělení řádného obvinění. Na tuto skutečnost musel vrchní soud reagovat, aniž by dále zkoumal otázku existence jednotlivých vazebních důvodů a splnění formálních skutečností pro

rozhodování v této části (doručení napadeného usnesení všem oprávněným osobám) tak, že z podnětu stížnosti obviněného Ing. E. L. podle § 149 odst. 1 písm. a), odst. 3 tr. ř. napadené usnesení částečně zrušil ve výrocích o vazbě týkajících se tohoto obviněného a sám ve věci podle § 72 odst. 1 tr. ř. rozhodl o propuštění tohoto obviněného na svobodu.